

Čís. 5828.

»Beznadějnost sporu« ve smyslu čl. XXXIII uvoz. zák. k c. ř. s.
Zástavní věřitel není oprávněn k žalobě podle §u 37 ex. ř.

(Rozh. ze dne 10. března 1926, R I 122/26.)

V syndikátním sporu sprostil soud první stolice (vrchní zemský soud v Praze) advokáta zřízeného žalobcům za zástupce chudých, z tohoto zastupování.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Stěžovatelé hodlají podati na Československý stát syndikátní žalobu o náhradu škody 30.000 Kč, kterou prý utrpěli tím, že okr. soudce S. při ústním jednání ze dne 3. ledna 1922, výhrůžkami donutil žalobce Rudolfa V-a, by svou vylučovací žalobu (§ 37 ex. ř.) podanou na manžely Alfréda a Josefu G-ovy, na firmu A. T. a na firmu M. S. zpět vzal, což prý mělo za následek, že byly svršky stěžovatelů v exekuční dražbě dne 3. května 1922 asi za 6.000 Kč prodány, ač měly ceny asi 30.000 Kč. Právem vrchní zemský soud jako soud pro zamýšlenou žalobu příslušný sprostil podle čl. XXXIII. uvozovacího zákona k c. ř. s. zastupování advokáta, zřízeného stěžovatelům v základě práva chudých a to pro zřejmou beznadějnost zamýšleného sporu. Již podle tvrzení stěžovatelů není tvrzená škoda v příčinné souvislosti s tvrzeným porušením úřední povinnosti soudcovy. Stěžovatelé tvrdili v žádosti o povolení práva chudých i v informaci advokátovi, že dali dotyčné svršky, které chtěl Rudolf V. žalobou z exekuce vyloučiti, tomuto je n d o z á s t a v y. Je-li tomu tak, byla vylučovací žaloba patrně beznadějnou, protože nemohla vésti ke zrušení exekuce. Zástavní právo nenáleží totiž k oněm právům, jež podle §u 37 ex. ř. nedopouštějí výkonu exekuce, nýbrž opravňuje zástavního věřitele jen, aby žádal přednostní uspokojení z výtěžku prodaných věcí. po případě, aby toto přednostní právo uplatnil žalobou podle §u 258 ex. ř. Přiměl-li tedy soudce vylučujícího žalobce k ustoupení od žaloby, ušetřil mu tím jen útraty marného sporu, který by byl provedení exekuce nezabránil. Byly-li však dotyčné svršky skutečně v l a s t n í c t v í m Rudolfa V-a, jak tento v žalobě tvrdil, a jak nyní také stěžovatelé v rekursu tvrdí, byly exekučně vydraženy věci c í z í, které dlužníkům nenáležely, a jichž výtěžku přes to bylo použito k částečnému zaplacení jejich dluhu, takže z toho měli spíše prospěch než škodu. Mimo to jest vidno z příslušných exekučních spisů, že vedoucí vymáhající věřitelkou byla B-ská továrna na kávové náhražky, již z výtěžku bylo přikázáno 327 Kč 20 h, že tato firma nebyla podle §u 37 ex. ř. Rudolfem V-em žalována a že mimo tehdy žalované firmy A. T. a M. S. byly vymáhajícími věřitelkami také ještě firmy K., pak firma V. a R., Max F. a Dr. Oskar D., kteří vesměs nebyli žalováni, takže, i kdyby po odpadnutí manželů G-ových jako vymáhajících věřitelů byla vylučovací žaloba vitézně skončila proti dvěma vymáhajícím věřitelkám, bylo by došlo

k exekučnímu prodeji pro ostatních 5 vymáhajících věřitelů. Není tudíž tvrzené porušení úřední povinnosti soudcovy s tvrzenou škodou v příčinné souvislosti, i kdyby bylo všechno tak pravda, jak to manželé V-ovi uvádějí, a i kdyby byl vylučovací spor Rudolfa W-a skončil vítězně. Proto netřeba se obíratí další otázkou, zda náhradní nárok manželů V-ových jest podle §u 1489 obč. zák. a §u 5 synd. zák. ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. promlčen, kterážto námitka by ve případném sporu beze vší pochyby byla činěna. Marným sporům chce čl. XXXIII. uvoz. zák. k c. ř. s. zabrániti a v tomto případě jest jeho použití zcela na místě.

Čís. 5829.

Vyvíjel-li zaměstnanec sice činnost pro určitou firmu, avšak v podniku, od podniku této firmy místně rozdílném, jest provozovnou ve smyslu §u 23 zákona o živnostenských soudech pouze podnik, v němž byl skutečně zaměstnán.

Není-li tu příslušného živnostenského soudu, řídí se, pokud jde o právní poměry upravené zákonem o obchodních pomocnících, věcná příslušnost řádných soudů hodnotou rozepře.

(Rozh. ze dne 10. března 1926, R I 133/26.)

Žalobou na obchodním soudě v Praze domáhal se žalobce na žalované akciové společnosti zaplacení 72.639 Kč78 h a 403.295-25 dinarů s přísl. jakožto služebních požitků, které mu přísluší na základě smlouvy ze dne 6. února 1923 jako placenému zástupci žalované strany v Jugoslavii a generálnímu řediteli jejího sesterského závodu v Bělehradě následkem předčasného zrušení služebního poměru vinou žalované strany ve smyslu ustanovení §§ 26 a 29 zákona o obch. pom.

K námitce věcné nepřislušnosti soudu prvního stálice žalobu odmítl. Důvody: Dle celého ustrojení žaloby a dle obsahu smlouvy, na niž se žaloba odvolává, je nepochybně, že základem žalobního nároku je služební poměr žalobce ku straně žalované, čemuž naprosto nevádí, že žalobce byl současně členem správní rady, neboť je to zjevem častým a obvyklým, že placený úředník, na př. ředitel zasedá zároveň i ve správní radě, po případě i v představenstvu. Poněvadž tedy jde o spor ze služebního poměru, t. j. o placení smlouvené odměny za konání služeb vyššího rázu, náleží spor ten projednati a rozhodnouti dle §§ 1, 2 a 41 zákona o obch. pom., jehož se smlouva sama dovolává, před soud živnostenský, kdyžž žalovaná strana podléhá živnostenskému zákonu a má ve smyslu §u 23 zákona o živn. soudech svoji provozovnu v Praze, kde živnostenský soud má své sídlo. Okolnost, že žalobce konal služby v cizozemsku, je nerozhodná, poněvadž nejedná se o dělníka ve smyslu §u 5 c) zák. o živ. s. a § 23 zákona mluví jen o sídle (provozovně) zaměstnatelově. Ježto příslušnost živnostenského soudu je výlučnou, jest obchodní soud k projednání tohoto sporu nepřislušným a žaloba byla proto z tohoto důvodu odmítnuta. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti dovolaného soudu, pokud se týče